

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

2012 YILI DENETİM RAPORU

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yurütölen dözzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıŐtır.

İÇERİK

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ ÖZEL BÜTÇE HESABI 2012 YILI DENETİM RAPORU.....(1-7)

HACETTEPE DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2012 YILI DENETİM RAPORU.....(8-13)

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

ÖZEL BÜTÇE HESABI 2012 YILI

DENETİM RAPORU

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yurütölen dözzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıŐtır.

İÇİNDEKİLER

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI.....	2
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	3
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	4
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	5
DENETİM GÖRÜŞÜ.....	5
VURGULANACAK HUSUSLAR	5

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ HAKKINDA BİLGİ

Hacettepe Üniversitesi tüzel kişiliğe haiz, bilimsel özerkliğe sahip özel bütçeli bir kamu kurumu olarak 8 Temmuz 1967 tarihinde 892 sayılı Kanunla kurulmuştur.

Hacettepe Üniversitesi, Ankara Hacettepe semtinde aynı zamanda Rektörlüğün de bulunduğu Sıhhiye Yerleşkesi ve Beytepe mevkiinde Beytepe Yerleşkesi olmak üzere iki büyük yerleşkede konumlanmıştır. Üniversite; Sıhhiye, Beytepe, Keçiören, Opera, Beşevler, Yenimahalle, Yenimahalle/Alaçatlı Köyü, Lodumlu Köyü, Oran, Bilkent Üniversitesi İçi, Polatlı, Bala, Mamak/Gülveren, Elmadağ, Bartın, İstanbul, Kastamonu, Hatay/İskenderun, Antalya/Manavgat bölgelerinde toplam 7.191.658,22 metrekarelik alan üzerinde faaliyet göstermektedir.

Üniversitenin temel fonksiyonları; eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yönetim ve idari hizmetler, sanayi/toplumla ilişkiler ve uluslararası ilişkiler olmak üzere dört ana başlık altında toplanabilir.

Hacettepe Üniversitesi 13 Fakülte, 13 Enstitü, 2 Yüksekokul, 6 Meslek Yüksekokulu, 1 Konservatuar ve 41 Araştırma ve Uygulama Merkezi ile 76 akademik birimden oluşmaktadır ve 36112 öğrenciye eğitim verilmektedir. Üniversitede yaklaşık 3433 akademik personel ve 4412 idari personel olmak üzere toplam 7845 kişi çalışmaktadır.

Hacettepe Üniversitesi'nde dört kademede derece ve diploma verilmektedir. Bunlar; ön lisans (meslek yüksek okulları), lisans, yüksek lisans ve doktora derecelerdir. Üniversite; 33 alanda ön lisans, 80 lisans, 4 birleştirilmiş lisansüstü, 142 yüksek lisans ve 135 doktora program sunmaktadır. Eğitim-öğretim; tıp ve dış hekimliği fakülteleriyle Ankara Devlet Konservatuarı'nda yıl, diğer fakülte, yüksekokul ve enstitülerde ise yarıyıl esasına göre düzenlenir. Akademik birimlerde ilke olarak örgün öğretim gündüzlü ve ikinci öğretim şeklinde yapılır.

Üniversitenin öğretim dili Türkçedir. Ancak, yabancı dil bölümlerinin dışında, tamamen yabancı dilde (İngilizce ve Almanca) eğitim yapan birimler ile yaklaşık %30'u yabancı dilde eğitim yapan birimler de bulunmaktadır.

Üniversitenin yönetim organları Rektör, Üniversite Senatosu ve Üniversite Yönetim Kuruludur.

Hacettepe Üniversitesinin örgüt yapısı, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili yönetmelikler doğrultusunda fakülte, enstitü, yüksekokul, konservatuar, meslek yüksekokulu, araştırma ve uygulama merkezi ile

Rektörlüğe bağlı bölümlerden oluşmuştur. Akademik ve idari birimlerin yönetimi ve yöneticilerin yetki ve sorumlulukları da aynı Kanun tarafından belirlenmiştir.

Kurumun teşkilat yapısı aşağıdaki birimlerden oluşmaktadır:

I. Akademik Birimler

- Rektör
- Rektör Yardımcıları
- Rektör Danışmanları
- Yönetim Kurulu
- Senato
- Fakülteler
- Enstitüler
- Yüksekokullar/ Konservatuar
- Meslek Yüksekokulları
- Araştırma Uygulama Merkezleri
- Rektörlüğe Bağlı Bölümler/Merkezler

II. İdari Birimler

- Üniversite Yönetimi
- İç Denetim Birimi Başkanlığı
- Yönetim Birimleri
- Daire Başkanlıkları

Hacettepe Üniversitesinde, 5018 sayılı Kanuna tabi olup, ekli (II) sayılı cetvelde (Özel Bütçeli İdareler) yer almaktadır. Tahakkuk Esaslı Devlet Muhasebe Sistemi kullanılmaktadır. Muhasebeleştirme işlemleri, üniversitenin tabi olduğu Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre yapılmaktadır. Hacettepe Üniversitesinde, Üniversite Bütçesi ve Döner Sermaye İşletme Bütçesi olmak üzere iki ayrı bütçe düzenlenmektedir.

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Sayıştay tarafından 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 8'inci maddesine dayanarak hazırlanan "Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar" ın 5'inci maddesi gereğince

hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgeler aşağıda belirtilmiştir:

- a) Birleştirilmiş veriler defteri,
- b) Geçici ve kesin mizan,
- c) Bilanço,
- ç) Belgeler;
  - 1) Kasa sayım tutanağı,
  - 2) Banka mevcudu tespit tutanağı,
  - 3) Alınan çekler sayım tutanağı,
  - 4) Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
  - 5) Teminat mektupları sayım tutanağı,
  - 6) Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
  - 7) Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- d) 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındaki idarelerin bütçe uygulama sonuçlarına ait tabloları;
  - 1) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
  - 2) Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- e) Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

Hacettepe Üniversitesi 2012 Yılı Düzenlilik Denetimi yukarıda sayılan defter, tablo ve belgelerden tarafımıza verilenler ile söz konusu yönetmeliğin 8'inci maddesi gereği denetim ekibi tarafından istenen diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç

kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Mali Rapor ve Tabloları Etkileyen Bulgular

1) Kuruma ait binalar ile arazi ve arsaların envanterinin tam olarak yapılmaması nedeniyle, söz konusu taşınmazların muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

2) Kurumun mali tablolarında yer alan ve 253-Tesis Makine ve Cihazlar, 254-Taşıtlar ve 255-Demirbaşlar Hesaplarında kayıtlı dayanıklı taşınırların yılsonu fiili sayımının yapılmadığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

3) Yılsonu mali tablolarda yer alan dayanıklı taşınırlardan bir kısmının, kayıtlarda 01.01.2005 öncesinde olduğu gibi Türk Lirasından altı “0” atılmadan önceki haliyle yer alması nedeniyle gerçek değerlerini yansıtmadığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Hacettepe Üniversitesi Özel Bütçesinin 2012 yılına ilişkin mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşününün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı Taşınırlar ve Taşınmazlar hesap alanlarındaki hata ve eksiklikler hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanun ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

VURGULANACAK HUSUSLAR

Denetim görüşümüzü etkilememekle birlikte aşağıdaki hususların belirtilmesine gerek görülmüştür;

1) Kuruma bağlı akademik ve idari birimlerce temizlik malzemesi, sarf malzemesi ve kırtasiye malzemesi alımlarında özellikle doğrudan temin (22/d) alım yöntemi usulü ile farklı fiyatlardan alım yapılarak kaynakların etkin kullanımı ilkesinden ve ölçek ekonomisinin avantajlarından uzaklaşmıştır. İhtiyaçlar ve bu ihtiyaçlara ilişkin miktarlar önceden

belirlenip tek merkezden alım yapılmaması nedeniyle kaynak israfına neden olduğu düşünülmektedir.

Farklı harcama birimleri, aynı tür malzemeler için farklı fiyatlardan satın alma yapmışlardır. Bu tür fiyat farklılıklarının önüne geçilmesi amacıyla ihtiyaçların önceden belirlenerek bu alımlara ilişkin tek bir merkezden toplu bir şekilde açık ihale usulüyle ya da tüm birimlerin ihtiyaçlarının miktar ve özelliklerini gözeterek çerçeve sözleşme ile alım yapmak suretiyle ölçek ekonomisi avantajlarından faydalanarak ve maliyet avantajı sağlanarak kaynakların etkin kullanılması gereğinin yerine getirilmesi mümkündür.

Kurum cevabında, tüm birimlerin ortak ihtiyacı olabilecek malzeme kalemlerinde Üniversite yönetimince, mali disiplini sağlama çalışmalarını desteklemeye yönelik olarak temizlik sarf malzemeleri ve kırtasiye malzeme alımlarının çerçeve anlaşmalarla karşılanabilmesi için ihaleler yapıldığı, söz konusu çerçeve anlaşmalar ile harcama birimlerinde uygulama birliğinin sağlanmasının, özel bütçe kaynaklarının daha etkili ve verimli kullanılmasının, belli aralıklarla sürekli olarak ihtiyaç duyulan bazı mal ve malzeme ihtiyaçlarının daha hızlı temin edilebilmesinin ve en önemlisi stok maliyetlerinin azaltılmasının amaçlandığı, ayrıca Üniversitede çok fazla harcama biriminin olması, spesifik harcamalar ve açık ihale ilan maliyetleri nedeniyle zorunlu olarak 22/d alım yönteminin kullanıldığı belirtilerek, tespit edilen hususlara iştirak edilmemektedir.

2) Sağlık Kültür ve Spor Dairesi ve İktisadi İşletmeler tarafından bazı mal ve hizmetlerin 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda belirtilen ihale usullerinden herhangi birini uygulamadan, doğrudan firma/şahıslardan alındığı görülmüştür.

Hacettepe Üniversitesi 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında bulunmakta olup, bahse konu mal ve hizmet alımları yine bu Kanunda sayılan istisna kapsamında yer almamaktadır. Dolayısıyla söz konusu alımların Kamu İhale Kanununda belirtilen ihale usulleri kullanılarak yapılması gerekmektedir.

Kurum cevabında, ihalesiz olarak alınan bazı mal ve hizmetlerin bedelinin ödendiği ve bazıları için 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesinde yer alan “İdareler, kendi aleyhlerine dava açılacağını veya icra takibine başlanılacağını öğrenmeleri durumunda da karşı tarafı sulha davet edebilir” hükmü gereği karşı tarafın sulha davet edildiği ve bazı hizmet alımlarının ise ilgili kanun çerçevesinde yapılmadığı için bedelinin ödenmediği belirtilmektedir.

3) Onkoloji Hastanesi Projesi kapsamında 02.08.2001 tarihinde imzalanan sözleşmeye istinaden dış proje kredisiyle satın alınan 171 kalem tıbbi cihazdan 171 inci kalem olan “siklotron cihazı”nın kurumun aktifine alındığı, 2005 yılından beri kullanılmayarak,

onkoloji hastanesinin depo sayılmayacak muhtelif yerlerinde birkaç parça halinde ve kasalar içerisinde atıl bir şekilde muhafaza edildiği görülmüştür.

Bu durum, yüksek bedelle satın alınan tıbbi cihazların, yıllardır kullanılmayarak hem sağlıklı koşullarda atıl vaziyette bekletilmesi hem de teknolojik olarak kullanılabilirliğinin yitirilebilmesi sonucunu doğurmaktadır. Dolayısıyla kamu kaynaklarından olan taşınırların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması, kontrolü ve muhafazasına ilişkin sorumluluğun ilgililerce yerine getirilmeği anlaşılmaktadır.

Maddi değeri yüksek ve teknolojik bir ürün olan tıbbi cihazın muhafaza koşullarının iyileştirilmesi ve bir an önce satın alma amacı doğrultusunda kullanıma hazır hale getirilmesinin sağlanması gerekmektedir.

Kurum cevabında 2001 yılında yurt dışından temin edilen tıbbi cihazların ekonomik ömrü ile değerinin korunmasına, montaj ve kurulumunun sağlanarak aktif kullanıma geçirilmesine yönelik çalışmaların sürdürüldüğü, diğer taraftan maddi değeri yüksek söz konusu cihazların alınıp sözleşmeye uygun şekilde kullanılmayarak atıl vaziyette bekletilmesinde ihmal ve kusuru olanlarla ilgili olarak yetkili mercilerce idari soruşturmanın yapıldığı belirtilerek, tespit edilen hususlara iştirak edilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ 2012 YILI
DENETİM RAPORU**

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yürütülen düzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıŐtır.

İÇİNDEKİLER

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ HAKKINDA BİLGİ ...	8
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI.....	8
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	9
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	10
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	10
DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
VURGULANACAK HUSUSLAR.....	11

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ HAKKINDA BİLGİ

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesinin başlangıcı sayılan Çocuk Sağlığı Kürsüsü 2 Şubat 1954 tarihinde Ankara Üniversitesine bağlı olarak kurulmuştur. Hacettepe Üniversitesi, Çocuk Sağlığı Enstitüsü ve Hastanesi olarak 1957 yılında şimdiki Sıhhiye Yerleşkesi'nde faaliyete geçmiş ve 1958 yılında da eğitim, öğretim, araştırma çalışmalarına ve kamu hizmetine başlamıştır. 1961 yılında Hacettepe'de Hemşirelik, Tıbbi Teknoloji, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon alanlarında eğitim yapan Sağlık Bilimleri Yüksekokulu;1962 yılında Ev Ekonomisi Yüksekokulu açılmıştır. 1963 yılında ise Hacettepe Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Tıp ve Sağlık Bilimleri Fakültesi haline getirilerek Temel Bilimler, Hemşirelik, Fizyoterapi-Rehabilitasyon, Tıbbi Teknoloji Yüksekokulları ile Ev Ekonomisi Yüksekokulu bu Fakülteye bağlı olarak yeniden örgütlenmiş ve ayrıca yine Tıp ve Sağlık Bilimleri Fakültesine bağlı Dış Hekimliği Yüksekokulu kurulmuştur.

1965 yılında Hacettepe Üniversitesi eğitim kurumlarının koordinasyonunu sağlamak amacıyla Hacettepe Bilim Merkezi ve 1966 yılında Hacettepe Tıp Merkezi kurulmuş, aynı yıl Hacettepe Tıp Merkezi Hastanesi de hizmete girmiştir. Bu şekilde örgütlenen ve gelişen çekirdek kuruluşlar, 8 Temmuz 1967 tarih ve 892 sayılı Kanunla Hacettepe Üniversitesi haline getirilmiş ve Tıp, Sağlık Bilimleri, Fen ve Sosyal Bilimler Fakülteleri ile eğitime başlamıştır.1969 yılında yüksekokul olarak kurulan Eczacılık ve Dış Hekimliği, 1971 yılında Fakülte haline getirilmişlerdir. Daha sonraki yıllarda kurulan yeni bölümler ve Fakültelerle büyüyen Hacettepe Üniversitesi, ikinci yerleşkesini Ankaray'a 17 km. uzaklıkta Beytepe mevkiinde 1500 hektarlık alanda kurmuştur. Bugün ise Beytepe Yerleşkesinin büyüklüğü 5.470.000 m2 alana ulaşmıştır. 1981 yılında kabul edilen 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun yürürlüğe girmesi sonucu Hacettepe Üniversitesi bugün; 13 Fakülte, 3 Yüksekokul, 6 Meslek Yüksekokulu, 1 Konservatuar, 14 Enstitü ile hizmet vermektedir.

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Sayıştay tarafından 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 8 inci maddesine dayanarak hazırlanan "Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar" ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar şunlardır:

- a) Tablo 3.1 Muhasebe Birimi Bilgi Formu

- b) Tablo 3.2 Banka Hesapları Bilgi Formu
- c) Tablo 3.3 Kasa Sayım Tutanağı
- d) Tablo 3.4 Banka Mevcudu Tespit Tutanağı
- e) Tablo 3.5 Alınan Çekler Sayım Tutanağı
- f) Tablo 3.6 Menkul Kıymet ve Varlıklar / Teminat Mektupları Sayım Tutanağı
- g) Tablo 3.7 Döner Sermaye İşletmesi Bilançosu
- h) Tablo 3.8 Döner Sermaye İşletmesi Gelir Tablosu
- i) Tablo 3.9 Birleştirilmiş Veriler Defteri
- j) Tablo 3.10 Envanter Defteri
- k) Tablo 3.11 Mizan
- l) Tablo 3.12 Gelir Bütçesi
- m) Tablo 3.13 Gider Bütçesi

Denetimin yukarıda sayılan defter, tablo ve belgeler ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle yükümlüdür.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğuna ve mali tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek ile mali yönetim ve iç kontrol sistemini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

I. MALİ RAPOR VE TABLOLARI ETKİLEYEN BULGULAR

1) Hasta elektronik dosyalarına kaydedilen bazı işlemlerin iptal edildiği, bazı işlemlerin ise iptal edilmediği halde gelir tahakkukunun yapılmadığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

2) Bazı ilaç ve malzemelerin birim fiyatlarının, Sosyal Güvenlik Kurumuna tabi hastalara kullanılıp fatura edildiğinde, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından geri ödenen birim fiyatın üzerinde satın alındığı görülmüştür.

Kurum cevabında tıbbi malzeme, ilaç ve kit satın alımları Sosyal Güvenlik Kurumu geri ödeme fiyatının minimum % 15 altında olmasına dikkat edildiği, firmalardan gelen teklif fiyatların da bu yönde değerlendirildiği, kar- zarar analizleri yapıldığı, sürekli güncellenen

Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) parametrelerinin yanı sıra son 6 yıldır fiyatlarda neredeyse hiçbir değişiklik olmadığı, SUT fiyatlarının piyasa fiyat ortalamalarının altında kalmasının bazı tıbbi malzemelerin tedarik süreçlerini zorlaştırdığı, kurum uygulamasında mevzuata aykırı bir durum olmadığı, mevzuatın öngördüğü hedef ve ilkelere azami özen gösterildiği belirtilerek, bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmemektedir.

3) 329-Diğer Çeşitli Borçlar Hesabında takip edilen bazı birimlere ait firma icra borçlarının, yılsonunda yıla başına oranla çok fazla arttığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

II.UYGUNLUĞA İLİŞKİN BULGULAR

4) Doğrudan gelir getirici faaliyetleri kapsamayan görevlendirmeler nedeniyle personele yolluk ve yevmiye ödendiği görülmüştür.

Kurum cevabında Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren birimlerde çalışmakta olan personelin yurtiçi ve yurtdışı görevlendirmelerin Döner Sermaye İşletmesinin gelir getirici faaliyetleri kapsamında yapıldığı, hizmet/görev gereği olan söz konusu ödemelerin Üniversite Yönetim Kurulu kararları doğrultusunda Döner Sermaye bütçesinden karşılandığı ve mevzuata uygun olarak gerçekleştirildiği belirtilerek bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmemektedir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2012 yılına ilişkin mali rapor ve tablolarının “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı (Faaliyet Alacakları, Mal Alımları, Faaliyet Borçları ve Personel Ödemeleri) hesap alanlarındaki hata ve eksiklikler hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanun ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

VURGULANACAK HUSUSLAR

Denetim görüşümüzü etkilememekle birlikte aşağıdaki hususların belirtilmesine gerek görülmüştür;

1) Aynı türde olan bazı malzemelerin farklı veya aynı ihale usulleri ile birden fazla alım yapılmak suretiyle farklı birim fiyatlardan satın alındığı görülmüştür.

Bu bağlamda, kaynakların etkin, ekonomik ve verimli kullanılmadığı gözlenmektedir.

İhale yapılmadan önce ihtiyaç planlaması ve alımlar doğru yapılmalı, açık ihale usulü temel ihale usulü olarak benimsenmelidir. Birden fazla alımlarda ise yıl içerisinde alınmış en ucuz birim fiyatın altında veya eşitinde bir birim fiyata alınmasına dikkat edilmelidir.

Kurum cevabında ihtiyaç planlamasının yıllık yapıldığını, ihale itiraz ve değerlendirme süreçlerinin uzaması, hasta sirkülasyonunun artması, malzemenin planlanan miktarın üzerinde tüketilmesi, yılbaşında planlanmayan fakat ihtiyaç nedeniyle sonradan ortaya çıkan bazı ihtiyaçların ivedi olarak alımının gerekmesi vb. gibi nedenlerle, hizmetin aksamaması için doğrudan temin usulü ile ara alımların yapıldığı belirtilerek, tespit edilen hususlara iştirak edilmektedir.

2) Güvenlik stok miktarının çok üzerinde ilaç ve tıbbi malzeme alındığı görülmüştür. Yıl içinde bir stoktan çıkan toplam miktarın yarısının güvenlik stok seviyesi olarak kabul edildiği durumda dahi tüketilen miktarların çok üzerinde malzemelerin satın alındığı anlaşılmıştır.

Bu bağlamda, kaynakların etkin, ekonomik ve verimli kullanılması ilkesine uyulmadığı gözlemlenmiştir.

İhtiyaç planlamasında güvenli stok seviyesinin önemine dikkat edilmeli ve bu yönde gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Kurum cevabında, Üniversite hastanelerinde verilen sağlık hizmetinin kesintiye uğramaması için optimum seviyede stok bulundurmanın zorunlu olduğu, Kurumun içinde bulunduğu mali durum nedeni ile de asgari 1-2 aylık stok bulundurmaya özen gösterildiği, 2012 yılında rutin alımlar dışında Sağlık Bakanlığı Malzeme Kaynak Yönetim Sistemine (MKYS) entegre olunarak sistemin sürekli takip edildiği ve bedelsiz malzemelerin temin edildiği, ayrıca tedarikçi firmalar tarafından da bedelsiz tıbbi malzeme bağıışı yapıldığı, bu tür bedelsiz ve bağıış türü malzeme girdilerinin stok miktarını etkilediği,

İhtiyaç planlamasında ve satın alımlarda güvenlik stok seviyelerine dikkat edildiği, bağıış, devir vb. kanallardan stoklara dahil olan malzemelerin MKYS sistemi ile diğer hastanelere devredilmesinin sağlandığı, bu bakımdan kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve mevzuata uygun kullanımı için azami özenin gösterildiği, 2547 sayılı Kanununun 58 inci maddesinin h fıkrasının birinci bendine ve Döner Sermaye İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 56 ncı maddesine uygun hareket edildiği

Belirtilerek, tespit edilen hususlara iştirak edilmemektedir.

3) Sağlık Merkezleri biriminde gelir ve gider dengesinin gözetilmediği görülmüştür.

Sağlık Merkezlerinden 2011'den 2012 yılına devreden borç miktarının 250.336.349,67.-TL, 2012 yılında toplam elde edilen brüt gelirin 281.924.501,64.-TL, bu gelirin içerisinde faaliyet dışı gelirin toplam 37.523.125,60.-TL, yapılan toplam tahsilâtın 203.501.550,54.- TL, 2012 yılında brüt giderin 262.286.621,67.-TL ve 2013 yılına devreden borcun ise 252.178.252,50 .-TL olduğu, bunun yanı sıra Sağlık Merkezlerine Döner Sermaye dışı kaynaklardan (özel bütçe) toplamda 59.747.000,00.-TL gider yapıldığı görülmüştür.

Bu durumda, sadece Döner Sermaye İşletmesinin rakamlarına bakıldığında brüt gelire göre borç/gelir oranı % 89, faaliyet dışı gelir hariç ise borç/gelir oranı % 103 seviyelerindedir. Diğer bütçe kaynaklarından yapılan 59.747.000,00.-TL giderlerin de Döner Sermaye rakamlarına ilave edildiğinde, cari yıl gideri 322.033.621,67.- TL, toplam devreden borç tutarı ise 311.925.252,50 olacaktır. Konsolide bütçe gelir gider rakamları ile duruma bakıldığında ise brüt gelire göre borç/gelir oranı % 111, faaliyet dışı gelir hariç borç/gelir oranı % 128 seviyesinde olacaktır.

Sonuç itibarıyla Sağlık Merkezlerinde gelir ve gider dengesinin düzelmediği açıkça görülmekte olup, personele ödenen ek ödemede de bunun dikkate alınmadığı tespit edilmiştir.

Kurum cevabında 2012 yılından itibaren söz konusu mali durumu düzeltmeye yönelik çalışmalara başlandığı, 2013 yılında da Sağlık Merkezlerinde gelir gider dengesinin sağlanmasının birincil hedef olarak kesintisiz takip edileceği, performans ek ödemesinde gelir gider dengesinin dikkate alınacağı ve tespit edici, önleyici ve düzeltici faaliyetlere ilişkin programın uygulanacağı belirtilerek, tespit edilen hususlara iştirak edilmektedir.